A BIZOTTSÁG (EU) 2019/1310 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2019. július 31.)

az európai polgári védelmi eszköztár és a rescEU működtetésére vonatkozó szabályok megállapításáról

(az értesítés a C(2019) 5614. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló, 2013. december 17-i 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ([1]) és különösen annak 32. cikke (1) bekezdésének g) pontjára,

mivel:

(1) Miközben tiszteletben tartja a tagállamok elsődleges felelősségét a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzése, az azokra való felkészülés és reagálás tekintetében, az uniós mechanizmus – az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkének (3) bekezdésével és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 196. cikkével összhangban – előmozdítja a tagállamok közötti szolidaritást és együttműködést.

(2) Az (EU) 2019/420 európai parlamenti és tanácsi határozat ([2]) elfogadásával megerősítették az uniós mechanizmust az európai polgári védelmi eszköztár uniós pénzügyi támogatásának növelése és a rescEU létrehozása révén.

(3) Az 1313/2013/EU határozat 21. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint az átalakítási költségekhez uniós pénzügyi támogatásban részesülő reagálási képességeket a kapott finanszírozás függvényében legalább egy három és 10 év közötti – az eszköztár részeként való tényleges rendelkezésre állásuk kezdetétől számított – minimális időtartamra az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére kell bocsátani. A jogbiztonság garantálása érdekében meg kell határozni a rendelkezésre bocsátás pontos időtartamát.

(4) A rescEU célja az olyan kezelhetetlen helyzetekben való segítségnyújtás, amelyekben a tagállami szinten meglévő és a tagállamok által az európai polgári védelmi eszköztár céljára rendelkezésre bocsátott képességek összessége nem elegendő a katasztrófákra való hatékony reagáláshoz. A rescEU hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a rescEU-képességek létrehozására, igazgatására és fenntartására vonatkozó szabályokat kell elfogadni.

(5) A rescEU-képességek az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekre vehetők igénybe. A *Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központon* (ERCC) keresztül benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmet követően a képességek telepítéséről a Bizottság határoz, szoros koordinációban a kérelmező tagállammal és a rescEU-képességet tulajdonló, bérlő vagy lízingelő tagállammal. A hatékony és átlátható döntéshozatali eljárás biztosítása érdekében meg kell határozni a telepítési határozatokra és az adott műveleti eljárásokra vonatkozó kritériumokat. Ki kell dolgozni továbbá a rescEU-képességek használatára irányuló, egymással esetleg ütköző kérelmek esetében a telepítésre vonatkozóan alkalmazandó döntéshozatali eljárás kritériumait.

(6) A rescEU-képességeket kizárólag akkor lehet nemzeti célokra használni, amikor nem használják őket vagy nincs rájuk szükség az uniós mechanizmus valamely reagálási műveletéhez. Annak garantálása érdekében, hogy a rescEU-képességek készenlétben legyenek és a különböző típusú rescEU-képességek minőségi követelményeiben meghatározott időkereten belül készen álljanak az uniós mechanizmus keretében történő telepítésre, megfelelő szabályokat kell lefektetni a nemzeti célokra való használattal kapcsolatban.

(7) Amennyiben valamely tagállam a rescEU-képességeket nemzeti célokra használja, értesítenie kell a Bizottságot. A rescEU-képességek nemzeti célokra történő használata esetén a bejelentési rendszernek egyszerűnek és hatékonynak kell lennie.

(8) A műveleti hatékonyság biztosítása érdekében egyértelmű szabályokat kell megállapítani a rescEU-képességek leszerelésére és felszabadítására.

([1]) HL L 347., 2013.12.20., 924. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/420 határozata (2019. március 13.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 77I, 2019.3.20., 1. o.).

(9) Az 1313/2013/EU határozat 12. cikkének (10) bekezdésével összhangban a tagállamok meghatározott esetekben megtagadhatják a rescEU-képességeket működtető személyzetük Unión kívüli telepítését. Az említett konkrét esetekre vonatkozóan szabályokat kell megállapítani.

(10) Az (EU) 2019/570 bizottsági végrehajtási határozat ([3]) elfogadásával a légi erdőtűzoltó képességeket a rescEU-képességek közé sorolták. Annak érdekében, hogy az 1313/2013/EU határozat 21. cikkének (3) bekezdésével összhangban uniós pénzügyi támogatást lehessen nyújtani az ilyen képességek fejlesztéséhez, meg kell határozni azok becsült összköltségét. A becsült összköltségeket az elszámolható költségeknek az 1313/2013/EU határozat IA. mellékletében foglalt kategóriáit figyelembe véve kell megállapítani.

(11) A telepítési idő csökkentése és a jogbiztonság javítása érdekében tisztázni kell a rescEU-képességek fogadására és működtetésére vonatkozó feltételeket. E feltételeknek kell képezniük a Bizottság és a tagállamok között létrejövő operatív szerződések alapját.

(12) Az Uniónak és a rescEU-képességek telepítésének előtérbe helyezésének biztosítása, valamint az 1313/2013/EU határozat 20a. cikkének végrehajtása során az egységes feltételek biztosítása érdekében e határozatnak szabályokat kell megállapítania a megfelelő láthatóságot biztosító intézkedésekre vonatkozóan.

(13) A tagállamoknak a rescEU-képességeket a meglévő nemzeti és nemzetközi szabályoknak megfelelően nyilvántartásba kell venniük, tanúsítaniuk kell, és megfelelően karban kell tartaniuk. Az uniós mechanizmus tanúsítási folyamatát is el kell végezni.

(14) A (EU) 2019/420 határozat 2019. március 21-i hatálybalépésével az Unió mostantól pénzügyi támogatást nyújthat a műveleti költségekhez. Ezért szabályokat és eljárásokat kell meghatározni a tagállamok számára az ilyen jellegű segítség kérelmezésére.

(15) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1313/2013/EU határozat 33. cikkének (1) bekezdése szerinti bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Tárgy

Ez a határozat az 1313/2013/EU határozat végrehajtására alkalmazandó szabályokat állapítja meg a következők tekintetében:

a) az átalakítási költségek tekintetében finanszírozásban részesülő képességek rendelkezésre bocsátása az európai polgári védelmi eszköztár számára;

b) a rescEU-képességekre vonatkozó telepítési határozatok kritériumai, beleértve az egymással ütköző kérelmek esetét is;

c) a leszereléssel és felszabadítással kapcsolatos határozatok kritériumai;

d) a rescEU-képességek nemzeti célokra való használata;

e) a személyzet Unión kívüli telepítésének visszautasítása;

f) az operatív szerződések általános tartalma;

g) a rescEU-képességek használatára vonatkozó láthatósági követelmények;

h) a rescEU-képességek minősítése és nyilvántartásba vétele;

i) a légi erdőtűzoltó rescEU-képességek becsült összköltsége, valamint

j) a műveleti költségekkel kapcsolatos pénzügyi támogatás igénylésére vonatkozó szabályok.

([3]) A Bizottság (EU) 2019/570 végrehajtási határozata (2019. április 8.) az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat végrehajtására a rescEU-képességekkel összefüggésben alkalmazandó szabályok megállapításáról, valamint a 2014/762/EU bizottsági végrehajtási határozat módosításáról (HL L 99., 2019.4.10., 41. o.).

2. cikk

Az átalakítási költségek tekintetében finanszírozásban részesülő képességek rendelkezésre bocsátása az európai polgári védelmi eszköztár számára

(1) A képességek átalakítási költségeihez az 1313/2013/EU határozat 21. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint uniós pénzügyi támogatásban részesülő tagállamok az említett képességeket a kapott finanszírozás teljes összegén alapuló különböző minimális időtartamokra az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére bocsátják.

A minimális időtartamokat az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) legalább 3 év a legfeljebb 300 000 EUR összegű uniós pénzügyi támogatásban részesülő képességek esetében;

b) legalább 5 év a 300 001 EUR és 1 000 000 EUR közötti összegű uniós pénzügyi támogatásban részesülő képességek esetében;

c) legalább 7 év az 1 000 001 EUR és 2 000 000 EUR közötti összegű uniós pénzügyi támogatásban részesülő képességek esetében;

d) legalább 10 év a több mint 2 000 000 EUR összegű uniós pénzügyi támogatásban részesülő képességek esetében.

(2) Amennyiben a képesség gazdasági élettartama rövidebb, mint az (1) bekezdésben említett minimális időtartam, a minimális időtartamot a gazdasági élettartam hossza határozza meg.

(3) A Bizottság az ERCC-n keresztül egy adott képességre vonatkozóan hozzájárulhat az (1) bekezdésben említett minimális időtartam megszüntetéséhez, ha azt egy tagállam kellően megindokolja.

3. cikk

A rescEU-képességekre vonatkozó telepítési határozatok kritériumai

(1) A segítségnyújtás iránti kérelem beérkezését követően az ERCC értékeli, hogy a tagállamok által az uniós mechanizmuson keresztül felajánlott meglévő képességek és az európai polgári védelmi eszköztár számára előzetesen rendelkezésre bocsátott képességek elégségesek-e a kérelemre való hatékony reagáláshoz. Amennyiben nem biztosítható hatékony reagálás, a Bizottság az ERCC-n keresztül határoz a rescEU-képességek telepítéséről az 1313/2013/EU határozat 12. cikkének (6) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően.

(2) A rescEU-képességek telepítésére vonatkozó döntésnél az alábbi konkrét kritériumokat kell figyelembe venni:

a) a különböző tagállamok műveleti helyzete, illetve a potenciális katasztrófakockázatok;

b) a rescEU-képességek megfelelősége és elégségessége a katasztrófára való reagáláshoz;

c) a rescEU-képességek földrajzi helye, beleértve az érintett területre való becsült szállítási időt;

d) egyéb releváns kritériumok, beleértve a rescEU-képességek operatív szerződésekben meghatározott feltételeit.

(3) Egymással ütköző segítségnyújtási kérelmek esetén a rescEU-képességek telepítésére vonatkozó döntésnél a következő további kritériumokat kell figyelembe venni:

a) az emberéleteket veszélyeztető várható kockázatok;

b) a 2008/114/EK tanácsi irányelv ([4]) 2. cikkének a) bekezdése szerinti kritikus infrastruktúrát veszélyeztető várható kockázatok, függetlenül attól, hogy az az Unió területén belül vagy kívül található;

c) a katasztrófák várható hatása, beleértve a környezeti hatásokat is;

d) az ERCC által azonosított szükségletek és a meglévő telepítési tervek;

e) a katasztrófák terjedésének potenciális kockázata;

f) társadalmi-gazdasági hatások;

g) a szolidaritási klauzula életbe lépésének kiváltása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikke alapján;

h) egyéb releváns műveleti tényezők.

([4]) A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

4. cikk

A leszereléssel és felszabadítással kapcsolatos határozatok kritériumai

(1) A rescEU-képességeket a következő esetekben kell leszerelni:

a) amennyiben a lezárás előtt üzenet érkezik a CECIS-ben; vagy

b) amennyiben felszabadításra vonatkozó határozat születik a (2) bekezdéssel összhangban.

(2) A rescEU-képesség felszabadításáról szóló határozatot a Bizottság hozza meg az ERCC-n keresztül, amikor a szóban forgó képességre máshol van nagyobb műveleti igény, vagy amikor a helyszínen jelentkező igények már nem indokolják annak használatát. A határozatot a rescEU-képességet fogadó tagállammal és a segítséget kérő tagállammal vagy tagállamokkal, adott esetben harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel szorosan egyeztetve kell meghozni.

(3) A (2) bekezdésben említett határozat meghozatala céljából a Bizottság többek között figyelembe veszi a 3. cikk (2) és (3) bekezdésében felsorolt kritériumokat.

5. cikk

A rescEU-képességek nemzeti célokra való használata

(1) A rescEU-képességeket nemzeti célokra használó tagállamok a következőket biztosítják:

a) a vonatkozó minőségi követelményekben meghatározott időtartamon belül rendelkezésre állás és felkészültség az uniós mechanizmus keretében végzett műveletekre, kivéve, ha a Bizottsággal másként állapodtak meg;

b) a rescEU-képességek és egyéb nemzeti képességek azonos kezelése a megfelelő karbantartás, tárolás, biztosítás, személyzet és egyéb vonatkozó irányítási és karbantartási tevékenységek tekintetében;

c) kár esetén gyors javítás.

(2) A tagállamok az ERCC-n keresztül értesítik a Bizottságot a rescEU-képességek nemzeti célokra való használatáról, és a használatot követően jelentést nyújtanak be.

(3) Amennyiben a rescEU-képességek nemzeti célokra való használata e cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint hatással van a rendelkezésre állásra, a tagállam a telepítés előtt az ERCC-n keresztül megszerzi a Bizottság jóváhagyását.

A tagállamok a lehető legrövidebb időn belül biztosítják a rendelkezésre állást, amennyiben a szóban forgó rescEU-képességekre szükség van az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekhez.

6. cikk

A személyzet Unión kívüli telepítésének visszautasítása

(1) Amennyiben az 1313/2013/EU határozat 12. cikkének (10) bekezdésével összhangban döntés született a rescEU-képességek Unión kívülre való telepítéséről, a tagállamok az alábbi esetekben visszautasíthatják a személyzetük telepítését:

a) amikor a tagállam és a kérelmező harmadik ország között megszakadt a diplomáciai kapcsolat;

b) amikor fegyveres konfliktus, ennek veszélye vagy egyéb komoly esemény kockázatot jelentene a személyzet biztonságára és védelmére nézve, és megakadályozná az érintett tagállamot a gondossági kötelezettsége teljesítésében.

(2) A személyzet bevetését elutasító tagállam haladéktalanul tájékoztatja kell a Bizottságot, és azt megalapozott indokolással kell szolgálnia.

7. cikk

Az operatív szerződések általános tartalma

Az 1313/2013/EU határozat 12. cikkének (5) bekezdésében említett operatív szerződéseknek többek között az alábbi feltételeknek kell megfelelniük:

a) meg kell határozniuk a rescEU-képességet fogadó létesítmény típusát;

b) meg kell határozniuk a fogadott rescEU-képességek helyszínét;

c) tájékoztatást kell nyújtaniuk a vonatkozó logisztikáról és biztosításról;

d) ismertetniük kell, hogy milyen nemzeti döntéshozatali eljárással biztosítják a vonatkozó minőségi követelményekben meghatározott időtartamon belül a rescEU-képességek rendelkezésre állását és felkészültségét az uniós mechanizmus keretében végzett műveletekre;

e) naprakész információkat kell tartalmazniuk a személyzetről, beleértve a munkaviszonyuk feltételeit, a biztosítási szerződéseiket és a képzést, valamint azoknak az intézkedéseknek a leírását, amelyeket nemzetközi telepítésük biztosítása érdekében hoztak;

f) tartalmazniuk kell egy karbantartási munkákkal kapcsolatos tervet;

g) konkrét jelentéstételi követelményeket kell lefektetniük;

h) az 1313/2013/EU határozat 20. cikke a) pontjának megfelelően meg kell határozniuk a láthatósági követelményeket az Unió számára.

8. cikk

A rescEU-képességek használatára vonatkozó láthatósági követelmények

Amennyiben a rescEU-képességeket az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekre használják fel, a rescEU-képességet fogadó tagállam és a segítségnyújtást kérő tagállam megfelelő láthatóságot biztosít az Unió számára az 1313/2013/EU határozat 20. cikkének a) pontjával összhangban.

9. cikk

Felelősség és kártérítés

A tagállam lemond arról, hogy a Bizottságtól kártérítést követeljen, amennyiben a károk az uniós mechanizmus keretében biztosított segítségnyújtási beavatkozásokkal összefüggésben keletkeztek, vagy az uniós mechanizmus és az e határozat szerint biztosított rescEU-képességek telepítésének elmaradása, leszerelése vagy felszabadítása miatt keletkeztek, kivéve amennyiben ezek bizonyítottan csalásra vagy súlyos kötelességszegésre vezethetők vissza.

10. cikk

Minősítési és nyilvántartásba vételi szabályok

(1) A tagállamok az alkalmazandó nemzeti és nemzetközi szabályoknak és rendelkezéseknek megfelelően biztosítják a rescEU-képességek minősítését és nyilvántartásba vételét.

(2) Amennyiben a rescEU-képességek többféle célt szolgálnak, a minősítést és a nyilvántartásba vételt ennek megfelelően kell elvégezni.

(3) A tagállamok a lehető leghamarabb, az 1313/2013/EU határozat 11. cikke (4) bekezdésével és a 2014/762/EU bizottsági végrehajtási határozat ([5]) 5. fejezetével összhangban minősítik a rescEU-képességeket az uniós mechanizmus minősítési eljárása keretében. Azok a rescEU-képességek, amelyeknél folyamatban van az uniós minősítési eljárás, a 3. cikk értelmében telepíthetők.

11. cikk

A légi erdőtűzoltó rescEU-képességek becsült összköltsége

(1) A légi erdőtűzoltó rescEU-képességek becsült összköltségének kiszámításakor figyelembe kell venni az 1313/2013/EU határozat IA mellékletének 1–6. pontjában és 8. pontjában említett költségkategóriákat.

(2) A repülőgépes légi erdőtűzoltó képességek tekintetében az 1313/2013/EU határozat IA mellékletének 1. pontjában említett költségkategória szerinti felszerelésköltségeket a vonatkozó piaci árak alapján kell kiszámítani, amennyiben a képességeket az 1313/2013/EU határozat 12. cikke (3) bekezdésével összhangban szerzik meg, bérlik vagy lízingelik. Amennyiben a tagállamok rescEU-képességeket szereznek meg, bérelnek vagy lízingelnek, a Bizottság rendelkezésére bocsátják a vonatkozó aktuális piaci árakat igazoló dokumentumokat.

([5]) A Bizottság végrehajtási határozata (2014. október 16.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 2004/277/EK, Euratom és a 2007/606/EK, Euratom bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 320., 2014.11.6., 1. o.).

A helikopteres légi erdőtűzoltó képességek tekintetében az 1313/2013/EU határozat IA mellékletének 1. pontjában említett költségkategória szerinti felszerelésköltségeket a vonatkozó piaci árak alapján kell kiszámítani, amennyiben a képességeket az 1313/2013/EU határozat 12. cikke (3) bekezdésével összhangban szerzik meg, bérlik vagy lízingelik. Amennyiben a tagállamok rescEU-képességeket szereznek meg, bérelnek vagy lízingelnek, a Bizottság rendelkezésére bocsátják a vonatkozó aktuális piaci árakat igazoló dokumentumokat.

(3) A repülőgépes légi erdőtűzoltó képességek tekintetében az 1313/2013/EU határozat IA mellékletének 2–6. pontjában és 8. pontjában említett költségkategóriák költségeit az egyes *többéves pénzügyi keretek időtartama során (a 2014–2020 közötti időszaktól kezdődően)* legalább egyszer ki kell számítani a Bizottság rendelkezésére álló információk alapján, beleértve az inflációt és az 1313/2013/EU határozat 35. cikkével összhangban a nemzeti képességek finanszírozása céljából végzett költségszámításokat is. Ezt a költséget a Bizottság éves pénzügyi támogatás nyújtása céljából használja fel.

A helikopteres légi erdőtűzoltó képességek tekintetében az 1313/2013/EU határozat IA mellékletének 2–6. pontjában és 8. pontjában említett költségkategóriák költségeit az egyes *többéves pénzügyi keretek időtartama során (a 2014–2020 közötti időszaktól kezdődően)* legalább egyszer ki kell számítani a Bizottság rendelkezésére álló információk alapján, beleértve az inflációt és az 1313/2013/EU határozat 35. cikkével összhangban a nemzeti képességek finanszírozása céljából végzett költségszámításokat is. Ezt a költséget a Bizottság éves pénzügyi támogatás nyújtása céljából használja fel.

12. cikk

Elszámolható műveleti költségek

(1) Az 1313/2013/EU határozat 23. cikke (2) bekezdésében, illetve a (4) bekezdésének b) és c) pontjában említett műveleti költségek magukban foglalják a művelet során a képesség működőképességének biztosításához szükséges összes költséget. E költségek adott esetben magukban foglalhatják a személyzettel, a nemzetközi és helyi közlekedéssel, a logisztikával, a fogyóeszközökkel és az ellátmánnyal kapcsolatos költségeket, a karbantartást, valamint az ilyen képességek hatékony kihasználásához szükséges egyéb költségeket.

(2) Az (1) bekezdésben említett költségek nem jogosultak támogatásra abban az esetben, ha azokat a 2014/762/EU végrehajtási határozat 39. cikkével vagy az (EU) 2019/570 végrehajtási határozat 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban befogadó nemzeti támogatás révén fedezik, vagy ha más uniós pénzügyi eszközből finanszírozzák azokat.

(3) A 2014/762/EU végrehajtási határozat 48. cikkében, 49. cikkének (1) és (3) bekezdésében, 51. cikkében, 53. cikkében és VIII. mellékletében előírt, a szállítási segítség iránti kérelemre vonatkozó eljárások értelemszerűen alkalmazandók a műveleti költségek pénzügyi támogatására irányuló kérelmekre, amíg adott esetben újak nem váltják fel őket.

13. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2019. július 31-én.

a Bizottság részéről
Christos STYLIANIDES
a Bizottság tagja